

Форма № Н-3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

В.В Костін
2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи підприємницької діяльності

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

ОПП Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення Економіки і управління

(назва інституту, факультету, відділення)

КРЕМЕНЧУК 2022

Робоча програма «Основи підприємницької діяльності» підготовки
бакалавра зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
ОПП Фінанси, банківська справа та страхування

(назва навчальної дисципліни)

„30” 08 2022 року – 16 с.

Розробники: доц. Н.С. Гришко

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки

Протокол від “30” 08 2022 року № 1

Завідувач кафедри економіки

„30” 08 _____ 2022 року
О. Маслак (Маслак О.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією КрНУ за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська
справа та страхування»

(шифр, назва)

Протокол від “27” 08 2022 року № 2

Голова _____ В.І. Глухова
(підпис) (ініціали, прізвище)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	Цикл професійної підготовки	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2,8	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		26 год.	
		Практичні, семінарські	
		24 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
100 год.			
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів зі спеціальності: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» ОПШ Фінанси, банківська справа та страхування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є економічні відносини, що виникають між людьми у зв'язку з організацією власної справи, виробництва, його функціонування з метою отримання найбільшого прибутку.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна „Основи підприємницької діяльності” одна з перших у переліку дисциплін, які вивчають студенти економічних спеціальностей і включає теми і питання, що отримали подальший розвиток у таких фундаментальних науках як маркетинг, менеджмент, економіка суб'єктів господарювання та ін. Цей курс лекцій спрямовано, перш за все, на вивчення системного підходу до такого складного явища, як сучасне підприємництво.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

змістовий модуль 1 – Виникнення, сутність та правові засади підприємництва;

змістовий модуль 2 – Організаційно-економічний механізм управління та регулювання підприємницької діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

1.1. **Метою** освітньої компоненти «Основи підприємницької діяльності» є формування у студентів цілісної системи теоретичних, методичних і практичних засад управління бізнесом.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни є одержання студентами знань та вмінь у сфері початкових дій у бізнесі, розуміння логіки та схем підприємницької діяльності у загальному вигляді, типології підприємств, дослідження середовища підприємницької діяльності, соціальної та етичної відповідальності бізнесу, процесу створення підприємства, аналізу власних

можливостей щодо кар'єри у бізнесі.

1.3. Вивчення дисципліни дає можливість здобути **компетентності**, потрібні для подальшої професійної діяльності:

- ЗК 01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 03 Здатність планувати та управляти часом;
- ЗК 08 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК 10 Здатність працювати у команді;
- ЗК 11 Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- СК 10 Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення;
- СК 11 Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

1.4. Засвоєння змісту навчальної дисципліни забезпечує формування таких **програмних результатів**:

- ПР 01 Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- ПР 16 Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;
- ПР 17 Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку;
- ПР 18 Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;
- ПР 19 Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (в т. ч. лекції – 26 год, практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.), 5 кредитів ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Виникнення, сутність та правові засади підприємництва

Тема 1. Сутність, еволюція, функції бізнесу та підприємницької діяльності

1. Сутнісні ознаки бізнесу та підприємництва.
2. Історичні передумови виникнення та розвитку підприємництва.
3. Елементи системи бізнесу.
4. Основні функції, принципи підприємницької діяльності та комплексна характеристика її сучасної сутності.
5. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності.

Тема 2. Загальна характеристика підприємницької діяльності

1. Підприємництво як елемент бізнесу і тип господарювання.
2. Принципи і умови організації підприємницького бізнесу.
3. Види підприємств та організаційно - правові форми об'єднань підприємств.
4. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності.

Тема 3. Організаційно-правові форми підприємництва

1. Господарські товариства як суб'єкти підприємництва та їх види.
2. Господарські товариства неакціонерного типу: характеристика й особливості створення.
3. Особливості створення підприємства у вигляді акціонерного товариства.

Тема 4. Логіка процесу створення власної справи

1. Розробка концепції бізнесу.
2. Основні якості підприємця. Основні типи (моделі) підприємців.
3. Сфери підприємницької діяльності.
4. Планування успіху підприємницького проєкту.
5. Реалізація підприємницького проєкту.

Тема 5. Сутність та особливості стартап-проектів

1. Зміст та специфіка стартапу
2. Стадії розвитку стартапу
3. Життєвий цикл стартапу
4. Особливості стартапу як інноваційного проекту

Змістовий модуль 2. Організаційно-економічний механізм управління та регулювання підприємницької діяльності

Тема 6. Процес створення підприємств малого бізнесу та їх реєстрація

1. Принципи та умови організації бізнесу.
2. Установчі документи та їх підготовка.
3. Порядок формування статутного капіталу.
4. Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
5. Ліцензування і патентування підприємницької діяльності.
6. Ліквідація та реорганізація суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 7. Бізнес-планування підприємницької діяльності

1. Сутнісна характеристика бізнес-планування.
2. Планування бізнесу: структура та технологія розробки бізнес-плану.
3. Технологія підготовки та проведення презентації.

Тема 8. Маркетингова діяльність у бізнесі

1. Сутність і функції маркетингу
2. Види маркетингової діяльності
3. Організаційні форми ринку та його сегментація
4. Поняття та класифікація товарів
5. Вибір цінової політики

Тема 9. Основні елементи системи фінансування і оподаткування

1. Джерела фінансування бізнесу

2. Управління фінансами підприємства
3. Основні положення системи оподаткування

Тема 10. Державне регулювання підприємницької діяльності

1. Державна регуляторна політика в сфері підприємництва
2. Засоби державного регулювання підприємництва
3. Стратегія розвитку малого і середнього підприємництва в Україні

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Виникнення, сутність та правові засади підприємництва												
Сутність, еволюція, функції бізнесу та підприємницької діяльності	14	2	2			10						
Загальна характеристика підприємницької діяльності	15	3	2			10						
Організаційно-правові форми підприємництва	18	4	4			10						
Логіка процесу створення власної справи	14	2	2			10						
Сутність та особливості стартап-проектів	14	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 1	75	13	12			50						
Змістовий модуль 2. Організаційно-економічний механізм управління та регулювання підприємницької діяльності												
Процес створення підприємств малого бізнесу та їх реєстрація	14	2	2			10						
Бізнес-планування підприємницької діяльності	15	3	2			10						
Маркетингова діяльність у бізнесі	18	4	4			10						
Основні елементи системи фінансування і оподаткування	14	2	2			10						
Державне регулювання підприємницької діяльності	14	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 2	75	13	12			50						
ІНДЗ (к/р)												
Усього годин	150	26	24			100						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Сутність, еволюція, функції бізнесу та підприємницької діяльності	2	
2	Загальна характеристика підприємницької діяльності	2	
3	Організаційно-правові форми підприємництва	4	
4	Логіка процесу створення власної справи	2	
5	Сутність та особливості стартап-проектів	2	
6	Процес створення підприємств малого бізнесу та їх реєстрація	2	
7	Бізнес-планування підприємницької діяльності	2	
8	Маркетингова діяльність у бізнесі	4	
9	Основні елементи системи фінансування і оподаткування	2	
10	Державне регулювання підприємницької діяльності	2	
	Разом	24	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Сутність, еволюція, функції бізнесу та підприємницької діяльності	10	
2	Загальна характеристика підприємницької діяльності	10	
3	Організаційно-правові форми підприємництва	10	
4	Логіка процесу створення власної справи	10	
5	Сутність та особливості стартап-проектів	10	
6	Процес створення підприємств малого бізнесу та їх реєстрація	10	
7	Бізнес-планування підприємницької діяльності	10	
8	Маркетингова діяльність у бізнесі	10	
9	Основні елементи системи фінансування і оподаткування	10	
10	Державне регулювання підприємницької діяльності	10	
	Разом	100	

9. Індивідуальні завдання

використовуються індивідуальні завдання (в рамках самостійної роботи) та їх презентація відповідно до тематики курсу

10. Методи навчання

- словесний метод (лекція, зокрема, на основі проблемного викладу), дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- дослідницько-пошуковий.

11. Форми оцінювання

Система контролю успішності включає поточний (усне, письмове опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, захист аналітичних звітів, рефератів, есе, виконання тестів), підсумковий, семестровий контроль (іспит).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид занять	Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
Лекції	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Практичні заняття	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
Поточний контроль:											
реферат	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
опитування	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
індивід. завдання	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
тести	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Усього											100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до _____	до _____	до _____	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Гришко Н.Є. Методичні вказівки щодо самостійної роботи та виконання контрольних робіт з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності» для студентів денної та заочної форм навчання освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Кременчук: КрНУ, 2022.

2. Гришко Н.Є. Методичні вказівки щодо практичних занять з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності» для студентів денної та заочної форм навчання освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Кременчук: КрНУ, 2022.

14. Рекомендована література

Базова

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
2. Виноградська А.М. Основи підприємництва: навч. посіб. Друге видання, перероб. і допов. Київ: Кондор, 2007. 544 с.
3. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: навч. посіб. - 2-ге видання. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 488 с.
4. Гой І. В. Підприємництво: навч. посіб. / І. В. Гой, Т. П. Смелянська. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 368 с. URL: http://pidruchniki.com/ekonomika/pidpriyemnitstvo_-_goy_iv/.
5. Гончаров С. М., Кушнір Н. Б. Практикум з маркетингу: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 208 с.
6. Донець Л.І. Основи підприємництва. Навч. посіб. Київ: ЦУЛ 2006. 320 с.
7. Економіка підприємництва: підручник/ за ред. д.е.н., проф. Л.В. Фролової. Одеса: Бондаренко М.О., 2020. 708 с. (Маслак О.І., Гришко Н.Є., Іщенко С.В. розділ «Економіка аутсорсингового бізнесу». с. 496-509).
8. Економіка підприємства: підручник / За ред. А.В. Шегди. Київ: Знання, 2016. 614 с.
9. Загірняк М.В., Перерва П.Г., Маслак О.І., Бала В.В., Коноваленко О.Д., Маслак В.І. Економіка підприємства: магістерський курс: Підручник. Частина І, частина ІІ / За ред. професорів М.В. Загірняка, П.Г. Перерви, О.І. Маслак. Кременчук: ТОВ «Кременчуцька міська друкарня», 2015. 736 с.
10. Коваленко О. В. Підприємництво та його організаційно-правові засади : навч. посіб. Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 400 с.
11. Колот В. М. Щербина О. В. Підприємництво: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ 2003. 160 с.
12. Колот В.М., Репіна І.М., Щербина О.В. Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура: навч. посіб. Київ.: КНЕУ, 2009. 444 с.

13. Кучеренко В.Р., Добрава Н.В., Квач Я.П., Осіпова М.М. Основи бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань). Навч. посіб. / За ред. В. Р. Кучеренка. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 176 с.

14. Мельник Л.Г., Карінцева О.І. Економіка і бізнес. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

15. Основи бізнесу: Навч. посібник/ За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця, К.В. Романчук. 2-ге вид., доп і перероб. Житомир: ПП „Рута“, 2004. 543 с.

16. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.

17. Шваб Л.І. Основи підприємництва: Навч. посібник. 2-е вид. Київ: Каравелла, 2007. 368 с.

Допоміжна

1. Maslak O., Sokurenko P., Grishko N., Maslak M. Formation of a marketing support complex for an export-oriented enterprise in conditions of risk and uncertainty. *SHS Web of Conferences. Innovative Economic Symposium 2018 Milestones and Trends of World Economy (IES2018)*. 61, 01014 (2019). <https://doi.org/10.1051/shsconf/20196101014> (Web of Science)

2. Maslak O., Grishko N., K. Kryvonos, V. Talover, Yu. Shevchuk Development of exchange trade in Ukraine: from the creation to the active business. *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського*. – Кременчук: КрНУ, 2017. Вип. 6/2017/ (107). Частина 2. С. 75–82.

3. Астраханцева І.А. Фінансове моделювання вартості підприємств в невизначених економічних умовах. *Фундаментальні дослідження*. 2011. №4. С. 154-160.

4. Господарський Кодекс України N 21-22, ст.144 із змінами та доповненнями згідно № 2019-VII від 13.04.2017// rada.gov.ua

5. Кондрашихін А.Б., Пепа Т.В. Теорія та практика підприємницького ризику: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 224 с.

6. Кредісов В.А. Підприємництво - вирішальний фактор розвитку країн з перехідною економікою: монографія. Київ: Знання, 2003. 327 с.
7. Лесько О. Й., Глущенко Л. Д., Мещерякова Т.К. Деретуляція підприємницької діяльності та покращення умов ведення бізнесу в Україні. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2016. № 1. С. 58–64.
8. Лігоненко Л. О., Піратовський Г. Л., Молоштан І. В. та ін. Підприємництво і бізнес-культура: підручник/ за заг. ред. Л. О. Лігоненко. Київ: КНТЕУ, 2011. 508 с.
9. Маркетинг у галузях і сферах діяльності: навч. посіб. / за ред. І.М. Буднікевич. Київ: ЦУЛ, 2016. 536 с.
10. Маркетингова діяльність підприємств: сучасний зміст: монографія / за заг. ред. Н.В. Карпенко. Київ: ЦУЛ, 2016. 252 с.
11. Мочерний С.В. Устенко О.А. Чеботар С.І. Основи підприємницької діяльності: посіб. Київ: Видав. центр «Академія» 2003. 280 с.
12. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. Андрущенко В.Л. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 416 с.
13. Поліщук Г. О. Державна підтримка розвитку малого підприємництва: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Актуальні проблеми державного управління*. 1(51)/2017. С.1-9. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2017-1/doc/6/03.pdf>.
14. Рибчак В. І. Аналіз сучасних підходів до державного регулювання підприємницької діяльності в Україні. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2015. № 1 (3). С. 41–45.
15. Романенко О. Р. Фінанси: підручник / О. Р. Романенко; 4-те вид., стереотип. Київ: ЦУЛ, 2016. 312 с.
16. Сидоненко В.О. Сучасне підприємництво: Довідник. Київ: Знання-Прес 2007. 440 с.
17. Смелянська Т. П., Мацюк І. Р. Сучасні тенденції та перспективи розвитку підприємництва в Україні за умов інтеграційних процесів. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2015. № 3, Т. 3. С. 249–252.

18. Торговельне підприємництво: монографія / за наук. ред. С. В. Князя. Львів: Львівська Політехніка, 2015. 724 с.

19. Шваб Л. І. Економіка підприємства: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. 2-е вид. Київ: Каравела, 2005. 568 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Річна фінансова звітність підприємств. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. Офіційний сайт. URL: Режим доступу: [http:// www.smida.gov.ua/](http://www.smida.gov.ua/)